

Mauro Salis

**Na način Augustinaca: religijska Drugost kroz prikaze augustinske pobožnosti
na Sardiniji u 16. i 17. stoljeću**

Nekoliko studija istaknulo je ulogu koju su religijske kongregacije dodijelile slikama, osobito od vremena Protureformacije. Među manje proučavanim redovima u tom je vidu onaj Augustinaca, koji su od početka 16. stoljeća započeli kritiku zala Crkve, koja je završila prosvjedom Martina Luthera u Njemačkoj, koji će obilježiti povijest kršćanske Crkve. Na drugim zapadnoeuropskim prostorima, pogođenim sličnim društvenim problemima, ali s drugačijim kulturnim supstratom i političkim kontekstom, augustinski se red suočio s brojnim problemima, počevši od reforme svoje organizacije s ciljem da može najbolje djelovati u svakom teritorijalnom kontekstu i prema posebnim društvenim, političkim i kulturnim datostima. Ova je reforma 1512. dovela do uspostave provincije Sardinije, koja je uključila Valenciju, Balearske otoke i otok Sardiniju. Proširenje vjerske institucije poklopilo se s političkim, budući da su Kraljevina Sardinija, Kraljevina Mallorca i Kraljevina Valencia bile dio Krune Aragona i, s obzirom na njihov geografski položaj u Sredozemnom moru, bile su zadnja linija obrane Krune od turskih napada. Ta su područja zapravo bila pod stalnim napadima Osmanlija, a mnogi stanovnici su bili zarobljeni i porobljeni. Nadalje, na ovim prostorima broj Moriska (potomaka nasilno pokrštenih iberijskih muslimana) bio je velik, zbog čega se snažno osjećao problem sukoba među religijama, koji se može vidjeti i na slikama augustinske pobožnosti. Ovaj rad objašnjava kako je i zašto došlo do promjene u prikazima religijske Drugosti u augustinskoj ikonografiji na Sardiniji između 16. i 17. stoljeća.